ספר הקנה — דיני שבת וקבלת שבת

דיני שבת וקבלת שבת.

וגם אמר וביום השביעי תשבות ונתעוררו חז"ל מצות עשה שלא לעשות שום מלאכה ביום השביעי המלאכות האסורות.

אל"ר מאחר שמלאכה אינו עושה מה יעשה על כל פנים אין לעשות לו רק לישב כאבן דומם, לאכול אינו יכול משום טוחן בשיניים לשתות אינו יכול משום משקה צמחים שבמעיו להשתין אינו יכול משום שמוליד לחלוחית בארץ א"כ מה יעשה.

אל"ב ארבעים אבות מלאכות הן ולכל א' יש לה סוד נפלא והעובר על א' מהן עובר בלאו ועשה ומיתת ב"ד בעדים והתראה אלא המתענג בשבת קיים עשה של נביא ולא זוטר היא, דהא ערבה מדבריהם ודחי ראש השנה ממקומו הוא שנאמר וכבדתו מעשות דרכיך שלא יהא הליכות שבת כהליכות חול, כי בשבת צריך ללכת לאט בכבוד ובשררה כי כן כנ"י משתררת בשבת, ממצוא חפציך חפצי שמים מותרים חפציך אסורים, כי כן כנ"י אין לה מחפצה כל עיקר כי היא כלולה ברחמים חפצים פנימיים, חפצי שמים הוא ת"ת הנקרא שמים ואתה תשמע השמים ודבר דבר שלא יהא דיבור שבת כדיבור חול שהדיבור פועל בענין התפלה אל תפן אל מנחתם.

אל"ר להרהר מאי, אל"ב לא הנחת חיים בעולם דיבור רצוניי הרהור בעל כרחו, אל"ר מאי האי אי דיבור עבירה הרהור קשה הימנו דהרהור עבירה קשה מעבירה א"ל מי סברת דיבור המזיק לא דיבור בעלמא שלא ירבה לדבר כי הא דאמו של ר' ישמעאל בר' יוסי היתה מדברת הרבה ואמר לה בנה ר' ישמעאל אמי שבת היא ושתקה ולא אפשר שהיתה מדברת דברים המזיקים כי בעלה ר' יוסי דיין והיתה נזהרת.

אל"ר קבלת השבת האיך הוא א"ל פוסק ממלאכתו בחצי היום, מחצי היום ואילך משתדל בתיקוני שבת הוא בעצמו, שכן חז"ל מהם חריך רישא מהם מלח שבוטא שכן הת"ת מכבד השבת הוא שנאמר באתי לגני אחותי כלה וכתיב וכבדתו במה מכבדו בבגדים אחרים מבגדי חול, וידעת בני שבגדי שבת הם השפעה שמקבלת מספירות העליונות שבחול מקבלת דין ורחמים ופועלת, ובשבת כל השפע רחמים ועל כן ישנה בגדיו, ואם אין לו ישלשלן כדי לשנות ולהורות כענין ור' יוחנן הורנו בזה דאמר הבגדים אינון מכבדין ובגדיו קרי ביה מכבדותא, ואחר שילבש רוחץ פניו ידיו ורגליו ויעבור מעליו דרכי החול הוא שנאמר בזעת אפיך תאכל לחם ואצ"ל הטובל בע"ש דקב"ה מקבל תפלתו וקושר אהבתו בו כי מדובק האהבה שהוא החסד בשבת, ואח"כ מתעטף בטליתו וקורא לחביריו ולאשתו וביתו בואו ונצא לקראת כלה שבת מלכתא ומתחברים ואומרים באי כלה באי כלה.

אל"ר מאי האי אנו רוצין להעלות המלכה אל המלך וזו הקריאה אינה קריאת חיבור.

אל"ב קריאתנו היא התעוררות לקרותה מלמעלה ויהיה שולחנו ערוך ומטה מוצעת ונר דולק, ושולחן רומז בכנ"י אשר נערכה ברחמים, ומטה רומז בכנ"י מוצעת להחתן ונתונה בין צפון לדרום וכענין כנור היה תלוי מראשותיו של דוד, ונר דלוק הוא נר מזרח רומז בת"ת ודולק עם נר מערבי היא כנ"י, וטוב היה להדליק ב' נרות נגד מזרח ומערב אלא שקרוב הוא הדבר שיש לחוש לשניות ח"ו הם הזוגות אלא בג' נרות אין שטן ואין פגע רע, כי ג' אינם רואים ואינם מזיקין, ואז הולך ומתפלל וקב"ה מעלהו לפניו, ומלאך ה' צבאות יוצא ומלוה אותו לביתו ורואין שולחנו ערוך ומטתו מוצעת ונרות מתוקנים ועונים שניהם ואומרים יהי רצון שגם בשבת הבאה יהא כן, ויזהר שלא יחלוק ולא יכעוס רק יהיו פניו שוחקות שאם ח"ו יחלוק עם אשתו יצא שכרו בהפסידו ודמו בראשו כי אין בעולם חטא כחטאו שהביא קלקול למעלה בחלקו אוי לו ואוי לדרים עמו כי ילכדו בעונו, אל"ר מאי האי דאמרו רבותינו ז"ל דהלחם של שבת מונח בין ב' מפות כמו במדבר שהיה מונח בין טל לטל, שומו שמים על זאת והא המן ירד בחול בין טל לטל גם אנו נשים כן הפת בחול בין ב' מפות ובשבת לא ירד המן כלל ואדרבא לא נשים הפת בין ב' מפות כי כזה לא נעשה במדבר בשבת.

אל"ב ולא שמעת בזה דבר, א"ל שמעתי וידעתי מפי זקני ונשאל ממנו ויגיד לך, ודע כי מ"ן מלא מ"ם נו"ן הוא קו"ף מלא וקו"ף מלא הוא יהו"ה אלהי"ם שק' לבדו הוא יהו"ה, וכל ארבעים שנה שעשו ישראל במדבר היו הד"ו פרצופים עם ישראל, וכל זה בעבור שהוא במדבר הדין קשה, והא מן רומז בת"ת ועטרה ומעילת העילות ירד להם הטל לפרנס את ישראל שלא להניחם ביד הדין, והנה הת"ת בין חכמה עילאה לחכמה תיתאה ואין לעשות כן רק בשבת, כי החול שלהם לענין הרחמים שלנו בשבת ואח"כ יסלק המפה ויסעוד וזה יעשה גם למחר, והאמת דע בני שצריך בהמוציא לחם משנה בערב ובבקר ולא בסעודה ג' והכוונה מג' סעודות יתבאר לפנים בעזה"י.

אל"ר מהו זה הדבר שאז"ל שצריך לחם משנה ומצאו גם אסמכתא ולא חשו לשניות, אל"ב מאחד עושה המוציא אלא שחבירו עם האחד הוא ת"ת ואין כאן שניות דכתיב את שבתותי תשמרו ב' שבתות עטר"ת תפאר"ת ויחוד אחד לשניהן, הלא תראה שצריך לאחוז ב' הככרות בעשר אצבעותיו לחבר כל העשר ספירות וכן יסדר שולחנו גם במוצאי שבת ללוות המלך והמלכה בכבוד גדול, וידעת בני שנר שבת רומז במזרח המשים שלום הוא שנאמר וידעת כי שלום אהליך הרי כאן ב' אוהלים עליון ושלך א"כ חובה הוא, ומברך אקב"ו להדליק נר של שבת ואין לברך על הדלקת הנרות דהוא מלך וניתן לו מכ"ע שלא יכבה נרו, אלא הוא ציונו להדליק נר זה ולעורר בכנ"י ועל שנר זה רומז בכנ"י תורה שבע"פ ארז"ל השב אחר נר נאה הווין ליה בנים זכרים ת"ח: